

DOCTOR HONORIS CAUSA EKONOMICKEJ UNIVERZITY V BRATISLAVE

ELENA KOHÚTIKOVÁ

10. NOVEMBER 2025

***Vaše Excelencie, Magnificencie, Spektability, Honorability,
vážené dámy, vážení páni,***

Ekonomická univerzita v Bratislave vyjadruje úctu a uznanie vybraným významným osobnostiam okrem iného aj tým, že im udeľuje čestnú vedeckú hodnosť doctor honoris causa. Ide predovšetkým o také významné osobnosti zo Slovenska a zo zahraničia, ktoré svojou prácou a pôsobením v spoločenskom, hospodárskom či akademickom prostredí prispievajú k rozvoju spolupráce medzi Ekonomickou univerzitou v Bratislave a inštitúciou, ktorú zastupujú. V histórii univerzity si diplom doctor honoris causa prevzalo celkovo tridsaťsedem osobností, z toho tridsaťjeden zo zahraničia a šesť zo Slovenska.

Je pre mňa veľkou čťou a osobným potešením, že dnes môžeme na pôde Ekonomickej univerzity v Bratislave privítať osobnosť, ktorej meno je neodmysliteľne späté s históriou a vývojom slovenskej ekonomiky. Stretávame sa pri vzácnej príležitosti – pri udelení čestnej vedeckej hodnosti doctor honoris causa prvej žene, pani Ing. Elene Kohútikovej, PhD., významnej ekonómke, bankárke a osobnosti verejného života, ktorej profesijný a ľudský prínos presahuje hranice odboru a generácií.

Pani Ing. Elena Kohútiková, PhD., patrí k tým osobnostiam, ktoré stáli pri zrode moderného slovenského finančného systému a ktoré sa výrazne podieľali na formovaní menovej politiky a stability finančného prostredia. Všetky etapy jej kariéry spája jedno – dôraz na profesionalitu, transparentnosť a službu verejnému záujmu. Zároveň je to osobnosť, ktorá nikdy nestratila kontakt s akademickou pôdou, zostala verná svojej alma mater a jej ochota podeliť sa o poznanie a múdrosť je dôkazom, že pravé líderstvo je o službe.

V čase, keď svet čelí mnohým výzvam – technologickým, geopolitickým i environmentálnym – potrebujeme osobnosti, ktoré dokážu ekonomické myslenie prepojiť s etickým rozmerom a spoločenskou zodpovednosťou. Preto sme radi, že dnes môžeme udeliť tento čestný titul práve pani Ing. Elene Kohútikovej, PhD., a veríme, že udelením čestnej vedeckej hodnosti ešte posilníme našu vzájomnú spoluprácu pri vzdelávaní ekonomických lídrov.

Bratislava, 10. november 2025

prof. Ing. Ferdinand Daňo, PhD.
rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave

LAUDÁCIO

***Vaša Magnificencia, rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave, prof. Ing. Ferdinand Daňo, PhD.,
vážená pani Ing. Elena Kohútiková, PhD.***

***Vaše Excelencie, Magnificencie, Spektability, Honorability,
vážené dámy, vážení páni, vážení účastníci slávnostného zhromaždenia,***

je pre mňa veľkou čťou, že mám možnosť predstaviť vám na slávnostnom zasadnutí Vedeckej rady Ekonomickej univerzity v Bratislave, rozšírenom o Vedeckú radu Národohospodárskej fakulty, osobnosť pani Ing. Eleny Kohútikovej, PhD., ktorej dnes Ekonomická univerzita v Bratislave udeľuje čestnú vedeckú hodnosť Doctor honoris causa.

Pani Ing. Elena Kohútiková, PhD. patrí medzi významné osobnosti hospodárskeho a spoločenského života v Slovenskej republike a v zahraničí. Už niekoľko desaťročí je jednou z najznámejších žien slovenského finančného sektora. Svoje meno spojila s problematikou meny a tak je často označovaná za „Eurolady“. Je to tak trochu príznačné a veľa to vysvetľuje v spojení s našou dnešnou laureátkou. Mena, ktorá – ako všetci ekonómovia vnímane, predstavuje viac než len prostriedok výmeny – je kultúrnym, inštitucionálnym a symbolickým pilierom modernej spoločnosti. V sebe spája ekonomickú racionalitu, spoločenskú dôveru a historickú pamäť. V živote a pôsobení pani Ing. Eleny Kohútikovej, PhD. na významných miestach nášho hospodárstva môžeme rovnako sledovať viacero rovín pre-pájajúcich strategické myslenie založené na rozhodovaní sa na základe dát s hlbokým porozumením ekonomických súvislostí, schopnosťou viesť ľudí k spoločnému cieľu a neochvejnej vízii rozvoja finančného prostredia Slovenska. Dovoľte mi, aby som vám predstavila najvýznamnejšie momenty jej profesijného života.

Osobná cesta formujúca Ing. Elenu Kohútikovú, PhD. do dnešnej odborníčky v oblasti financií začala na Strednej ekonomickej škole v Trnave, z ktorej prirodzene pokračovala na vtedajšiu Vysokú školu ekonomickú v Bratislave, dnešnú Ekonomickú univerzitu v Bratislave. Nakoľko počas štúdia aj pracovala, naučila sa efektívne hospodáriť s časom a finančnými prostriedkami. Zdá sa, že veľmi dobre, keďže efektívnosť, dobrá organizácia času a energie a tiež osobná zodpovednosť, sú prítomné počas jej celého doterajšieho osobného a profesijného života. Doktorandské štúdium ukončila v roku 1989 na Ekonomickom ústave Slovenskej akadémie vied v Bratislave so zameraním na analýzu finančných a menových vzťahov.

Jej prvá pracovná skúsenosť po ukončení vysokej školy bola v ZŤS v Dubnici nad Váhom, kde pôsobila ako metodička informačnej sústavy. Za začiatok odbornej dráhy v oblasti menovej a fiškálnej politiky možno považovať jej pôsobenie na Ekonomickom ústave Slovenskej akadémie vied. V roku 1990 prešla do bankového sektora – najprv do Štátnej banky Československej, potom po vzniku Slovenskej republiky do Národnej banky Slovenska (NBS). Bola pri vzniku Národnej banky Slovenska a spoluvytvárala jej menovú politiku. V prvých týždňoch po vzniku NBS bola členkou Menového výboru, ktorý riadil spoločnú menovú politiku Českej a Slovenskej republiky.

V Národnej banke Slovenska zastávala počas dvoch dekád najvyššie riadiace funkcie. Od polovice 90-tych rokov ako členka bankovej rady a vrchná riaditeľka menového úseku a od roku 2000 ako viceguvernérka Národnej banky Slovenska. Stala sa tak prvou a zatiaľ jedinou ženou na poste viceguvernérky Národnej banky Slovenska, zodpovednou najmä za celú oblasť menovej politiky.

Jej meno je neoddeliteľne spojené s tvorbou menovej politiky Slovenskej republiky, so stabilizáciou finančného systému a s historickým procesom zavedenia eura na Slovensku. Za svoj významný prínos v procese zavádzania eura na Slovensku si vyslúžila meno „Eurolady“. Za jej aktivity počas prijímania eura bola Európskou komisiou vyhodnotená ako najlepšia eurokomunikátorka v rámci nových krajín eurozóny. Toto ocenenie reflektuje jej schopnosť nielen tvoriť politiku, ale ju aj vysvetliť – je to kľúčová schopnosť potrebná pre to, aby boli prijaté národohospodárske politiky akceptované a najmä úspešné.

Zavedenie eura predstavovalo pre Slovensko nie iba zmenu meny, bol to aj signál dôvery budúcim investorom, podnikateľom a obyvateľom. Eliminácia kurzového rizika a menová stabilita sú prvkami spoluvytvárajúcimi priaznivé podmienky pre ekonomický rast. Pani Ing. Elena Kohútiková, PhD. sa zaslúžila, že Slovensko vykročilo na túto cestu pripravené.

Odbornú úctu požíva dlhoročne aj v medzinárodnom meradle, čo sa prejavilo v prístupovom procese do OECD, Európskej únie a do eurozóny, kde viedla rokovania za Národnú banku Slovenska aj v Európskej centrálnej banke. Ako zástupkyňa NBS pôsobila aj vo Svetovej banke, kde dôstojne reprezentovala našu krajinu a svojou erudiťou prispievala k formovaniu ekonomickej politiky nielen na národnej, ale aj na medzinárodnej úrovni. Veľmi často bola pozývaná prednášať na konferenciách a odborných fórach doma a v zahraničí.

Po skončení mandátu vo funkcii viceguvernérky NBS v roku 2006, sa profesionálna dráha pani Ing. Eleny Kohútikovej, PhD. presunula do komerčného sektora. Pôsobila ako zástupkyňa generálneho

riaditeľa a člena predstavenstva VÚB banky zodpovedná za riadenie rizík, financie, IT, compliance a kontroľing. V súčasnosti pôsobí ako podpredsedníčka Dozornej rady VÚB, a. s., členka dozornej rady DSS VÚB Generali a členka dozornej rady ISP Banka Slovenia. Je tiež dlhoročnou členkou vedeckých a správnych rád univerzít, členkou akreditačných orgánov a poradných výborov. Svojím pôsobením prepája akademický svet, prax a verejnú službu – a vďaka tomu sa stala vzorom pre generácie ekonómov, bankárov a manažérov.

Pre Nadáciu VÚB pripravila dva originálne projekty, ktoré boli úspešne realizované aj na Národohospodárskej fakulte. Prvým bol projekt Hostujúci profesor, v ktorom Nadácia VÚB na návrh medzinárodnej komisie pozývala a financovala na jeden semester významného zahraničného profesora. Niekoľko z nich pôsobilo aj na Národohospodárskej fakulte a máme s nimi dodnes intenzívnu spoluprácu. Aj vďaka ich pôsobeniu na Slovensku sa skvalitňoval pedagogický proces na univerzite. Druhým programom bola Cena Economicus udeľovaná za najlepšiu vedeckú prácu mladých ekonómov z oblasti ekonómie publikovanú v prestížnych zahraničných časopisoch. Niekoľko z týchto cien získali aj mladí výskumníci pôsobiaci na Národohospodárskej fakulte, čo bolo nielen ocenením kvality ich práce, ale aj formou prestíže. Okrem podpory akademickej sféry sa pani Ing. Elena Kohútiková, PhD. v Nadácii VÚB stará aj o obnovu historických pamiatok, ochranu životného prostredia, podporu umenia či pomoc slabším.

Za mimoriadne zásluhy o rozvoj v oblasti bankovníctva a hospodárstva bolo pani Ing. Elene Kohútikovej, PhD. udelené štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra II. triedy prezidentom Slovenskej republiky. Je nositeľkou viacerých ocenení. V roku 2015 sa stala Absolútnou Slovenkou roka. Bola 6x ocenená časopisom Forbes ako Top žena v slovenskom biznise. Je držiteľkou Zlatej pamätnej medaily Národohospodárskej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave za dlhoročnú prácu v prospech rozvoja fakulty.

Spomínané ocenenie bolo výsledkom intenzívnej spolupráce s akademickým prostredím. Pani Ing. Elena Kohútiková, PhD. pôsobila ako prednášajúca na Národohospodárskej fakulte a svojím členstvom vo Vedeckej rade Národohospodárskej fakulty, vo Vedeckej rade Ekonomickej univerzity v Bratislave a v Správnej rade Ekonomickej univerzity v Bratislave prispievala k rozvoju našej univerzity. V súčasnosti pôsobí ako členka subodborovej komisie financie a je členkou komisií pre obhajoby doktorandských prác na Národohospodárskej fakulte EU v Bratislave.

Ani vo významných pozíciách v bankovom sektore - označovanom v minulosti za doménu mužov - pani Ing. Elena Kohútiková, PhD. nikdy nerezignovala byť ženou. V prvom rade ženou v pozícii matky,

ktorá väčšiu časť života vychovávala svoje dve dcéry sama. Ale tiež ženou manažérkou povzbudzujúcou ďalšie ženy k tomu, aby sa nebáli profesionálnych výziev a plnili si svoje odborné ambície. Akcentuje potrebu skĺbiť starostlivosť o rodinu s profesionálnou kariérou, odovzdáva ženám svoje skúsenosti, radí im a povzbudzuje ich. Je presvedčená, že viac žien na vyšších pozíciách nielen vo firmách ale i v spoločnosti, prispieva k lepšej kultúre i k lepším výsledkom. Jej vlastný životný príbeh je inšpiráciou a potvrdením, že to ženy dokážu.

Mottom pani Ing. Eleny Kohútikovej, PhD. je per aspera ad astra, čiže „cez prekážky ku hviezdám“. Jej charakteristickou črtou je vytrvalosť a dôslednosť, jasné zameranie na cieľ a ako sama hovorí – aj tvrdohlavosť. Svoje názory komunikuje otvorene a jasne. Má a vždy mala vysoké nároky nielen na seba, ale aj na prácu svojich kolegov. Nebojí sa nových vecí a výziev, do všetkého sa vrhá s jej príznačnou energiou a elánom, ktorými „nakazí“ aj kolegov a ľudí okolo seba. Nie je preto prekvapivé, že jej vízia, strategické myslenie a schopnosť spájať odbornú precíznosť s ľudským prístupom ju zaradili medzi najvplyvnejšie ženy slovenského biznisu a hospodárstva.

**Vaše Excelencie, Magnificencie, Spektability, Honorability,
vážené dámy, vážení páni,**

všetky uvedené skutočnosti sú jasným dôkazom mimoriadneho a medzinárodne uznávaného postavenia pani Ing. Eleny Kohútikovej, PhD., jej vysoká odborná profesionalita podložená rozsiahlymi medzinárodnými skúsenosťami jednoznačne potvrdzuje, že patrí k popredným erudovaným a všeobecne uznávaným osobnostiam tak na Slovensku, ako aj v zahraničí.

Na základe charakteristiky osobnosti pani Ing. Eleny Kohútikovej, PhD. a tiež na základe rozhodnutí vedeckej rady Národohospodárskej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave a Vedeckej rady Ekonomickej univerzity v Bratislave v súlade s článkom 1 bod 1 zásad udeľovania titulu Doctor honoris causa na Ekonomickej univerzite v Bratislave (cit.) v zmysle § 12 ods. 1 písm. l) zákona č. 131/2002 z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Ekonomická univerzita v Bratislave

udeľuje pani Ing. Elene Kohútikovej, PhD., čestnú vedeckú hodnosť

DOCTOR HONORIS CAUSA

METAMORFÓZY MENY A MENOVEJ POLITIKY

ING. ELENA KOHÚTIKOVÁ, PHD.

Som nesmierne dojatá, že po takmer päťdesiatich rokoch opäť stojím na pôde mojej alma mater – Ekonomickej univerzity v Bratislave (predtým Vysokej školy ekonomickej) – a tak ako vtedy preberám z rúk pána rektora diplom. Tentoraz nie za päťročné štúdium, ale symbolicky za takmer polstoročie práce v ekonomickej i akademickej oblasti. Je to pre mňa veľká česť. Ďakujem.

Vyštudovala som odbor financie. V diplomovej a neskôr aj doktorandskej (kedysi kandidátskej) práci som sa venovala menovej politike a zásade, že o každom hmotnom výdavku treba uvažovať cez prizmu nákladov a prínosov. K menovej politike som sa nedostala len pre profesionálnu vášeň, ale aj vďaka očareniu tým, ako nás do menovej analýzy a analýzy úhrnného finančného plánu vtiahla pani profesorka Hlavatá. S nadšením a erudíciou nás uviedla do sféry, ktorú som považovala za trochu exotickú a o ktorej som si myslela, že v mojom profesionálnom živote nebude zohrávať významnú úlohu; tak ako ju nezohrávala ani v období socializmu. Pani profesorka vychádzala z poznania, že „študent nie je nádoba, ktorú treba naplňať, ale fakľa, ktorú treba zapáliť“ – a v mojom prípade sa jej to podarilo.

Môj profesijný osud sa napokon točil okolo meny, menovej politiky a finančného sektora. Teoretické poznatky som mohla pretaviť do praxe – v prostredí, kde mena a peniaze nadobúdajú svoje historicky dané úlohy. Slovensko bolo za posledných viac než sto rokov súčasťou piatich mien a piatich rôznych menových politík. V marci 1919 sa ukončila menová odluka od Rakúsko-Uhorska a vznikla československá koruna; 1. apríla 1926 začala činnosť prvá nezávislá československá emisná banka – Národná banka Československá. Ďalšou menou bola v rokoch 1939 – 1945 slovenská koruna so Slovenskou národnou bankou a po druhej svetovej vojne nasledoval návrat k československej korune so Štátnou bankou československou ako centrálnou, ale zároveň úverovou bankou – teda už nie nezávislou.

Za socializmu bol menový plán súčasťou centrálného plánovania. Menové procesy neovplyvňovali reálnu ekonomiku, skôr ju nasledovali. V tomto – zatiaľ najdlhšom – období sme sledovali neustálu iniciatívu profesorov i odborníkov zo Štátnej banky československej, aby sa menové aspekty aktívnejšie uplatňovali pri zostavovaní národohospodárskeho plánu. Ekonomická veda je úspešná vtedy,

keď dokáže nielen opísať, ale aj predvídať reakcie ekonomiky na menové impulzy. Tieto iniciatívy vyvrcholili reformou, ktorá od 1. januára 1990 zaviedla dvojúrovňový finančný systém: vznikla reálna centrálna banka – Štátna banka česko-slovenská, zodpovedná za menovú stabilitu – a systém obchodných bánk, zodpovedných za vklady a úvery. Reforma bola pripravená – aj legislatívne – už v roku 1989, ešte pred Nežnou revolúciou.

Zásadná zmena prišla v roku 1993 rozdelením Česko-Slovenska a vznikom úplne novej centrálnej banky – Národnej banky Slovenska –, slovenskej koruny a slovenského bankového sektora. Stala som sa súčasťou tohto procesu a mohla som pretaviť teóriu do prípravy reálnych menových rozhodnutí. Začiatok činnosti NBS bol charakteristický tým, že centrálna banka musela od prvého dňa fungovať vo všetkých svojich funkciách. Očakávalo sa 6- až 9-mesačné prechodné obdobie, počas ktorého mala NBS vybudovať menové nástroje a pripraviť aspoň základnú sadu slovenských bankoviek a mincí. Dovtedy mala menovú autoritu v menovej únii s Českou republikou vykonávať Menová rada zložená z troch zástupcov Českej národnej banky a troch zástupcov NBS. Rozdielna východisková ekonomická situácia a odlišné hospodárske politiky však viedli k predčasnému ukončeniu jej práce a 8. februára 1993 boli zavedené dve nezávislé meny – česká koruna a slovenská koruna.

Občania sa s novou menou stretli najprv v podobe kolkovaných česko-slovenských bankoviek, neskôr v podobe originálneho slovenského obeživa. Oveľa zložitejší – no o to zaujímavejší – bol vývoj menovej politiky. NBS a slovenská koruna čelili od začiatku, ba už pred svojím vznikom nedôvere doma i v zahraničí. Odliv vkladov najmä do Českej republiky a pokles devízových rezerv boli jednou z príčin predčasného ukončenia menovej únie. Za veľký úspech považujem, že po prvom roku existencie samostatnej centrálnej banky a menovej politiky sa situáciu podarilo stabilizovať – aj za cenu 10-percentnej devalvácie voči košu mien, na ktorý bola koruna naviazaná, a vysokej inflácie v roku 1993. Ciele menovej politiky sa vtedy sústredili na peňažnú zásobu a stabilitu kurzu. NBS postupne získavala dôveru i medzinárodný kredit, čo umožnilo prechod na moderný režim cielovania inflácie. Po roku 2000 klesla inflácia pod 5 % a postupne sa plnili i maastrichtské kritériá. Žiadna mena však neexistuje vo vákuu, a preto bolo potrebné ukázať profesionalitu i odvahu – prijať počas prvých rokov existencie NBS aj nepopulárne opatrenia na obranu nezávislosti centrálnej banky.

„Spanilá jazda“ slovenskej koruny sa skončila 1. januára 2009 prijatím eura – urobili sme tak ako prví a doteraz jediní z krajín V4. Bol to logický krok vzhľadom na otvorenosť našej ekonomiky a prepojenie najmä s ekonomikami Európskej únie. Príprava na euro prebiehala v čase vysokého rastu, pomerne nízkej inflácie a vysokej dôvery v korunu i v NBS – aj preto bolo euro prijaté pozitívne. Dodnes sa teší

veľkej podpore tak obyvateľov, ako i podnikateľského sektora. Euro prinieslo kurzovú stabilitu a malo byť ďalším motorom dobiehania úrovne vyspelých krajín.

Euro však nie je zázračný prútik. Pre malú a otvorenú ekonomiku je nevyhnutnou – no nie jedinou – podmienkou prosperity. Krajiny, ktoré chcú z eura profitovať, musia prispôbovať svoje politiky tomuto cieľu: udržiavať stabilitu najmä vo verejných financiách a prijímať zodpovedné ekonomické rozhodnutia, tak ako to bolo potrebné kedysi pre stabilitu slovenskej koruny. Ak sa najskôr rozhoduje o výdavkoch a až následne sa hľadajú príjmy, mena a menová politika sa dostávajú do pasívnej polohy. Domácnostiam v podobnej situácii „vystaví stopku“ banka, daňový úrad či poisťovne – s priamym negatívnym vplyvom na životnú úroveň. V krajinách s jednotnou menou sa dôsledky objavia neskôr – v slabšom raste, vyššom zadlžení, strate dôvery investorov a v drahšom financovaní dlhu. To sa napokon premieta do ceny peňazí a nákladov obyvateľstva.

Menila sa nielen mena, ale aj výkon a úloha menovej politiky. Od krytia zlatom a politiky stabilných kurzov cez menovú politiku podriadenú „plánu“ až po štandardný režim deväťdesiatych rokov, keď centrálna banka rozhodnutiami o úrokoch či kurze reagovala na hospodársky a fiškálny vývoj tak, aby nenarúšala rovnováhu a zabezpečila stabilné prostredie pre podnikateľov i domácnosti. Typická bola vysoká nezávislosť – najmä pri úrokových mierach, kurze a postupnom zastavení menového financovania fiškálnych deficitov. Aj preto získali nezávislé centrálné banky vysokú reputáciu a ich výroky hýbali trhmi; centrálni bankári boli tradične skúpi na slovo a politika bánk bola často zastretá tajomstvom.

Najzásadnejšie zmeny v modernej menovej politike priniesla finančná kríza na konci prvého desaťročia tohto storočia. Odhalila, že nie všetky krajiny eurozóny sú kvalitatívne rovnako pripravené a že investori musia citlivejšie vnímať hospodársku politiku jednotlivých krajín. Cena financovania verejného i súkromného dlhu musí odrážať kvalitu ekonomického vývoja. Kríza zároveň plasticky ukázala, že stabilita menovej politiky významne závisí od stability a odolnosti bankového sektora, cez ktorý centrálna banka realizuje svoje zámery a prenáša menové signály.

Logickým krokom bolo vytvorenie bankovej únie, na ktorej sa Európska centrálna banka priamo podieľa. Kľúčové banky v eurozóne podliehajú jednotnému dohľadu a jednotnému mechanizmu riešenia kríz v bankách, aby mali krízové situácie čo najmenší vplyv na daňovníkov a reálnu ekonomiku. Náklady zo zlyhaní bánk majú v prvom rade niesť vlastníci bánk, nie občania prostredníctvom štátnej pomoci. Banková únia ešte nie je úplná – čaká sa na doriešenie jednotného európskeho systému ochrany vkladov –, no jej cieľ je jasný: jednotné pravidlá podnikania bánk a vysoká dôvera

v bankový systém. Vidíme, že tento cieľ sa darí naplňať a dôvera v stabilitu bankového sektora je aj na Slovensku vysoká.

Zmeny vo výkone menovej politiky urýchlili ďalšie tri zásadné udalosti: pandémie, vojna na Ukrajine a energetická kríza. Nízkoinflačné prostredie s nízkymi úrokmi sa zo dňa na deň zmenilo a ECB musela reagovať. Centrálné banky – aj naša Európska – potrebujú stratégie a nástroje „do každého počasia“. Súčasná geopolitická a obchodná situácia je toho dôkazom.

Čoraz dynamickejšie a neistejšie časy si vyžadujú širšiu paletu nástrojov a analytických prístupov. Tie treba transparentne a zrozumiteľne komunikovať laickej aj odbornej verejnosti, lebo kľúčom k prenosu menovej politiky do ekonomiky sú očakávania ľudí a firiem. Správanie sa mení postupne a prenos menovej politiky môže trvať rok či dva. Nestačí reaktívne upravovať parametre podľa aktuálneho stavu; potrebný je dlhodobý, strategický pohľad na kľúčové trendy, ktoré hýbu svetom. Umelá inteligencia, zelená transformácia, digitálne aktíva a kryptoaktíva sú takými výzvami aj pre menovú politiku. Štrukturálne zmeny, ako je starnutie populácie či klimatické zmeny, môžu formovať inflačné tlaky dlhodobo.

Ak chce centrálna banka ovplyvňovať očakávania a správanie, musí byť odborne zdatná, transparentná a dôveryhodná. To je obzvlášť dôležité dnes, v atmosfére polarizácie a nedôvery v inštitúcie. Centrálna banka musí svoje kroky nielen vysvetľovať, ale byť aj schopná sebareflexie, ak urobí chybu.

Veľkým rizikom do budúcnosti je narastajúci tlak na nezávislosť centrálnych bánk. V poslednom období sme svedkami aj takých situácií, keď sa politicky podmieňuje predstava o „správnej“ výške úrokových sadzieb tlakom na personálne obsadenie centrálnej banky. Je to nebezpečný precedens, ktorý môže modernú menovú politiku – a tým stabilitu i predvídateľnosť menového prostredia – vrátiť o desaťročia späť. Politický tlak je v priamom rozpore s poslaním centrálnych bánk ako inštitúcií nezávislých od exekutívy. Ak by sa takýto tlak pripustil, neboli by potrebné žiadne prognózy ani nástroje; stačilo by „nariadiť“ nulové úrokové sadzby na úvery a vysoké na vklady – a dôsledkom by bola hyperinflácia a chaos.

Európska centrálna banka zároveň vstúpila na nové teritórium: reaguje na digitalizáciu a analyzuje možnosti zavedenia digitálneho eura. Išlo by o elektronickú podobu hotovosti – doplnok k bankovkám a minciam –, bezpečný a jednotný platobný prostriedok akceptovaný v celej eurozóne. Platby digitálnym eurom by boli – podobne ako pri hotovosti – bezplatné a uskutočniteľné online aj offline. Od digitálneho eura sa očakáva posilnenie strategickej autonómie a menovej suverenity Európy –

Ľudia by tak mali prístup nielen k fyzickým peniazom centrálnej banky, ale aj k ich digitálnej forme.

Ako vidno, oblasť meny a menovej politiky prešla za roky zásadnými zmenami. Z niekdajších teoretických predstáv sa stali reálne nástroje hospodárskej politiky. Menová politika zostáva mimoriadne zaujímavá – a v kontexte posledných rokov stále aj trochu exotická.

Na záver mi dovoľte pár slov k výzvam, ktoré čakajú naše vysoké školstvo v dnešnom turbulentnom a rýchlo sa meniacom svete.

Po prvé – umelá inteligencia. Školy musia proaktívne ukazovať, ako s ňou byť produktívnejší. Nemá byť doplnkovým predmetom, ale prirodzenou súčasťou všetkých disciplín – aj mimo vysokých škôl. Vyžaduje si zásadnú zmenu vzdelávacieho systému a rýchlu reakciu univerzít.

Po druhé – odchod talentov. Slovensko dnes zažíva situáciu podobnú obdobiu po prvej svetovej vojne – odchod ľudí z krajiny. Dnes však odchádzajú najlepší študenti (odhaduje sa, že okolo 40 % najlepších maturantov) študovať do zahraničia a viac než polovica sa nevracia. To má významný negatívny národohospodársky dosah a priamy vplyv na naše univerzity. Pred nami sú roky menej početných ročníkov a školy budú bojovať o každého dobrého študenta. Prajme si, aby sa tento trend zastavil a kvalita našich vysokých škôl sa posilnila – a to reálne, nielen v rovine prianí.

Po tretie – nestála legislatíva. Neustále zmeny zákonov neprispievajú k stabilite ani ku kvalite vysokých škôl. Univerzity potom viac než skvalitňovaniu výučby venujú energiu implementácii legislatívnych noviel.

V závere mi dovoľte poďakovať mojej alma mater, vedeckým radám Národohospodárskej fakulty a Ekonomickej univerzity za návrh a schválenie tohto vzácneho ocenenia; osobitne pani dekanke Erike Pastorákovej a pánu rektorovi Ferdinandovi Daňovi za podporu.

Ďakujem mojej „odbornej“ mame pani profesorke Irene Hlavatej a jej manželovi pánu Egonovi Hlavatému, ktorý, žiaľ, už nie je medzi nami; boli mojimi mentormi nielen počas štúdia, ale aj v profesionálnom živote. Ďakujem mojej rodine, najmä dvom dcéram, za podporu – aj vďaka nim tu dnes stojím. A ďakujem všetkým vám, ktorí ste stáli pri mne v pracovnom i osobnom živote a dnes ste prišli zdieľať túto výnimočnú chvíľu.

Ďakujem.

CURRICULUM VITAE – ING. ELENA KOHÚTIKOVÁ, PhD.

VZDELANIE

- 1972 – 1977   Vysoká škola ekonomická v Bratislave, Národohospodárska fakulta, inžinierske štúdium ukončené s vyznamenaním
- 1984 – 1989   Ekonomický ústav SAV, Bratislava – doktorandské štúdium

PRACOVNÉ POZÍCIE

- 2009 – 2017   VÚB, a.s., členka predstavenstva, zástupkyňa generálneho riaditeľa
- 2006 – 2009   VÚB, a.s., členka predstavenstva, vrchná riaditeľka úseku Finančné a kapitálové trhy
- 2006   Národná banka Slovenska – poradca guvernéra
- 2000 – 2006   Národná banka Slovenska – viceguvernérka NBS / členka bankovej rady NBS
- 1996 – 2000   Národná banka Slovenska – členka bankovej rady NBS / vrchná riaditeľka menového úseku
- 1995 – 1996   Národná banka Slovenska – členka bankovej rady / vrchná riaditeľka obchodno – devízového úseku
- 1993 – 1995   Národná banka Slovenska – vrchná riaditeľka ekonomického úseku, členka bankovej rady
- 1991 – 1993   Štátna banka česko-slovenská – riaditeľka odboru devízového a cenných papierov
- 1991   Štátna banka česko-slovenská – vedúca oddelenia ekonomických a devízových analýz
- 1990 – 1991   Štátna banka česko-slovenská – bankový expert
- 1982 – 1990   Ekonomický ústav SAV, Bratislava – vedecký pracovník, odborný pracovník
- 1977 – 1982   SMZ Dubnica nad Váhom – metodik informačnej sústavy

ĎALŠIE FUNKCIE, RESP. ČLENSTVÁ V MEDZINÁRODNÝCH INŠTITÚCIÁCH

- 2024 – členka dozornej rady ISP Banka Slovenia
- 2022 – členka dozornej rady DSS VUB Generali
- 2018 – podpredsedníčka Dozornej rady VÚB, a.s.

JAZYKOVÉ ZNALOSTI

Anglický jazyk – aktívne	Nemecký jazyk – aktívne
Ruský jazyk – aktívne	Francúzsky jazyk – aktívne

OCENENIA

- 2014 Štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra II. triedy za mimoriadne zásluhy o rozvoj v oblasti bankovníctva a hospodárstva Slovenskej republiky udelený prezidentom SR
- 2015 Absolútna Slovenka roka a Slovenka roka v kategórii biznis a manažment
- 2012 – 2017 6x Top žena v slovenskom biznise (Forbes)
- 2013 Zlatá pamätná medaila Národohospodárskej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave udelená za dlhoročnú prácu v prospech rozvoja Národohospodárskej fakulty EU v Bratislave
- 2012 1. miesto v rebríčku TOP 10 žien slovenského biznisu (Hospodárske noviny)
- 2012 Zlatý biatec za prínos k bankovej kultúre v Slovenskej republike (Neformálne ekonomické fórum Hospodársky klub)
- 2008 Ocenenie za odbornú spoluprácu v informačnej kampani „Zavedenie Eura na Slovensku“ (Slovenská asociácia malých podnikov)
- 2006 Ocenenie za prínos k zlepšeniu podnikateľského prostredia (Združenie podnikateľov Slovenska)

DOCTOR HONORIS CAUSA

EKONOMICKEJ UNIVERZITY V BRATISLAVE
(1993 – 2021)

prof. Ing. Vladimír KRÁLIČEK, Drsc.
21. 10. 1993

Dr. Gerald HINTEREGGER
30. 03. 1994

prof. Dr. Cornelis Johannes RIJNVOS
10. 10. 1995

Dkfm. Dr. Franz VRANITZKY
10. 04. 1996

prof. Klaus SCHWAB
04. 11. 1996

Dr. Hans VONTOBEL
04. 11. 1996

prof. Michael NOVAK
06. 02. 1997

prof. Dr. hab. Leszek BALCEROWICZ
08. 12. 1999

prof. Ing. RCDr. Václav HOFFMANN
08. 12. 1999

prof. Ing. Radim VLČEK, CSc.
08. 12. 1999

Dr. h. c. prof. Raymond BARRE
18. 05. 2000

Donald James JOHNSTON
18. 06. 2001

Dr. h. c. prof. Hermann SCHNABEL
05. 09. 2001

Dr. h. c. prof. hab. Jerzy ALTKORN
05. 09. 2001

Dr. h. c. prof. Dr. hab. Aleksander ZELIAŚ
16. 10. 2002

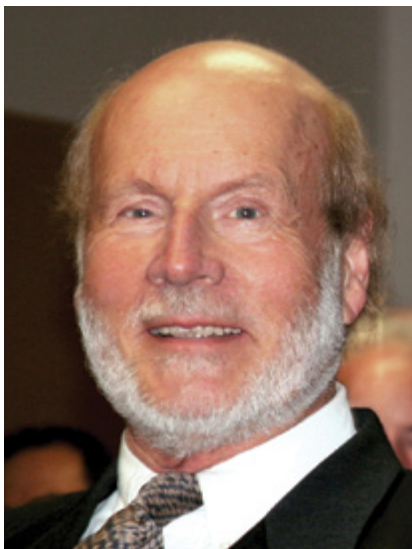
Dipl. volkswirt. Wolfgang ROTH
23. 01. 2003

Dr. h. c. prof. Ing. Václav KLAUS, csc.
07. 10. 2004

Georgios S. ZAVVOS
06. 12. 2004

prof. Dr. Heiko STEFFENS
08. 02. 2006

prof. Dr. Ralf Michael EBELING
18. 10. 2006

prof. emeritus Alexandre LAMFALUSSY
18. 01. 2007

Dkfm. Rainer FRANZ
19. 04. 2007

prof. zw. dr hab. Stanisław LIS
23. 10. 2007

prof. Ing. Richard HINDLS, CSc.
19. 11. 2008

prof. Dr. Claude MARTIN
09. 03. 2010

Dr. Herbert STEPIC
27. 05. 2011

Dr. Günter GEYER
05. 03. 2012

José Angel GURRÍA TREVIÑO
06. 12. 2012

Ing. Ján KUBIŠ
10. 10. 2013

José Manuel DURÃO BARROSO
28. 04. 2014

Ing. Michal KOVÁČ, CSc.
03. 12. 2014

doc. Ing. Peter MIHÓK, CSc.
03. 12. 2014

Prof. UEK dr hab. inż. Andrzej CHOCHÓŁ
25. 06. 2015

prof. Ľuboš PÁSTOR, PhD.
27. 09. 2016

Professor Dr. Andreas WÖRGÖTTER
16. 10. 2018

Ing. Ivan ŠRAMKO
26. 10. 2021

Ing. Richard FARKAŠ, PhD.
26. 10. 2021

VYDALA EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE VO VYDAVATELSTVE EKONÓM V NOVEMBRI 2025

PRI PRÍLEŽITOSTI UDELENIA ČESTNEJ VEDECKEJ HODNOSTI

DOCTOR HONORIS CAUSA EKONOMICKEJ UNIVERZITY V BRATISLAVE

ING. ELENE KOHÚTIKOVEJ, PHD., BÝVALEJ VICEGUVERNÉRKE NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA.